

ერთობლივი სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: ეკონომიკური პოლიტიკა
მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: მაბისტრი ეკონომიკურ პოლიტიკაში (MSc
in Economic Policy)

პროგრამის ხელმძღვანელები: სრული პროფესორი რევაზ გველესიანი
პროფესორი ვოლფგანგ ვენგი (ბერლინის ტექნოლოგიური უნივერსიტეტი)

სამაგისტრო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

- **მიზანი:**

ეკონომიკური პოლიტიკა მიჩნეულია უნიკალურ, ერთადერთ პრინციპულად ახალ მიმართულებად და სასწავლო სპეციალობად. მასში პირველად სინთეზირდება ეკონომიკური და პოლიტიკური ცოდნა, რომელიც აუცილებელია სახელმწიფოს, მისი ეკონომიკისა და ბიზნეს-სტრუქტურების განვითარების ეფექტური სტრატეგიების შესამუშავებლად. კერძოდ, მაგისტრმა ეკონომიკურ პოლიტიკაში უნდა შეძლოს:

- კოლექტიური გადაწყვეტილებების ლოგიკური ანალიზი,
– კოლექტიური გადაწყვეტილებების ემპირიული გამოკვლევა,
– კოლექტიური გადაწყვეტილებების ნორმატიული დასაბუთება.

- **შედეგი:**

მაგისტრის კვალიფიკაცია განისაზღვრება მისი ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციებით.

ზოგადი კომპეტენცია, რომელიც უნდა გააჩნდეს უმაღლესი განათლების მეორე საფეხურის კურსდამთავრებულს, განსაზღვრულია დოკუმენტში, რომელიც შემუშავდა ბერგენის კონფერენციაზე.

მეორე საფეხურის შესაბამისი კვალიფიკაციები ენიჭებათ სტუდენტებს, რომლებსაც:

- გააჩნიათ ცოდნა, რომელიც ეფუძნება და აღრმავებს პირველ საფეხურზე მიღებულ განათლებას და ხშირად კვლევის კონტექსტში უზრუნველყოფს იდეის ორიგინალური განვითარების და/ან გამოყენების საფუძველს ან შესაძლებლობას;
- შეუძლიათ ცოდნისა და პრობლემების გადაჭრის უნარის გამოყენება ახალ ან უცნობ გარემოში თავიანთ დისციპლინასთან დაკავშირებულ ან მომიჯნავე (მულტიდისციპლინურ) კონტექსტში;

- გააჩნიათ ცოდნის ინტეგრირების უნარი, შეუძლიათ თავი გაართვან სირთულეებს და არასრულ ან შეზღუდულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბონ მოსაზრებები, რომლებშიც მათი ცოდნისა და მოსაზრებების გამოყენებასთან დაკავშირებული სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობებიც აისახება;
- შეუძლიათ თავიანთი დასკვნების საჯარო წარდგენა, მათი მკაფიო დასაბუთება შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან;
- გააჩნიათ სწავლის ისეთი უნარ-ჩვევები, რომელიც თვითგანმსაზღვრელი ან დამოუკიდებელი სწავლის გაგრძელების საშუალებას იძლევა.

- **დასაქმების სფეროები:**

ეკონომიკური პოლიტიკის სპეციალობა გულისხმობს ეკონომიკური, პოლიტიკური და ფინანსური პროცესების სტრატეგიული მართვის პრაქტიკული უნარ-ჩვევების შექმნას, მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადებას, რომლებმაც უნდა შეძლონ არა მარტო საზოგადოებაში მიმდინარე ეკონომიკური პროცესების სისტემური ანალიზი, არამედ მოახდინონ სახელმწიფოს სტრატეგიული ინტერესების პრაქტიკაში რეალიზება. ასეთ სპეციალისტებზე დიდი მოთხოვნაა საერთაშორისო ეკონომიკურ ორგანიზაციებში, მსხვილ კორპორაციებსა და კონსალტინგურ ცენტრებში.

მაგისტრი ეკონომიკურ პოლიტიკაში მომზადებულია დოქტურანტურაში (PhD) განათლების გასაგრძელებლად.

- **სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები**

- ამ სამაგისტრო პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველი უნდა აკმაყოფილებდეს საერთო საუნივერსიტეტო პირობებს.
- მაგისტრატურაში შემსვლელს ეკონომიკური პოლიტიკის სპეციალობით უნდა ჰქონდეს უმაღლესი განათლება და შესაბამისი სტატუსის დამადასტურებელი დიპლომი.
- რეკომენდირებულია უმაღლესი განათლება შემდეგი სპეციალობებით : ეკონომიკური პროფილის ყველა კურსდამთავრებული, პოლიტოლოგიის ბაკალავრი, ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრი, სახელმწიფო-ეკონომიკურ სამსახურში ხანგრძლივი სტაჟის მქონე პირები და ბიზნესის სტრუქტურებში

მომუშავე პირები (ბაკალავრის დიპლომით). შესაბამისად მას მოეთხოვება საბაზო უმაღლესი განათლება შემდეგ დისციპლინებში : ეკონომიქსი (მიკრო და მაკრო ეკონომიქსი), ეკონომიკური პოლიტიკის ზოგადი კურსი, ეკონომიკური პოლიტიკის ანალიზი, სტატისტიკური მეთოდები, საერთაშორისო ეკონომიური ურთიერთობები, საქართველოს ეკონომიკა, ფინანსები და სხვა.

- ერთ-ერთი უცხო ენის ცოდნა B1 დონეზე.

- სასურველია, კანდიდატმა წარმოადგინოს სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობის შესაბამისი დოკუმენტები. თანაბარ პირობებში მათ მიენიჭებათ უპირატესობა.

• მაგისტრატურაში მისაღები გამოცდების საკითხები:

მისაღები გამოცდის საკითხები:

1. მოთხოვნა, მოთხოვნის კანონი, მოთხოვნის დეტერმინანტები;
2. მიწოდება, მიწოდების კანონი, მიწოდების დეტერმინანტები;
3. საბაზრო წონასწორობა და მისი ცვლილება;
4. მოთხოვნისა და მიწოდების ელასტიკურობა ფასის მიმართ;
5. ფასის სამთავრობო კონტროლის პოლიტიკა და მისი შედეგები;
6. მომხმარებელთა და მწარმოებელთა სარგებელი ;
7. დაბეგვრითა და სუბსიდირებით გამოწვეული საერთო დანაკარგები;
8. საგადასახადო შემოსავლები გადასახადების ცვლილებისას. ლაფერის მრუდი და „მიწოდების“ ეკონომიკა;
9. ექსპორტიორი და იმპორტიორი ქვეყნების სარგებელი და დანაკარგები;
10. გარეგანი ეფექტები და ბაზრის ეფექტიანობა;
11. გარეგანი ეფექტების დაძლევა კერძო ინიციატივითა და სახელმწიფო პოლიტიკით;
12. წარმოების დანახარჯები მოკლევადიან პერიოდში;
13. წარმოების დანახარჯები გრძელვადიან პერიოდში;
14. ფირმის ქცევა კონკურენტულ ბაზარზე მოკლევადიან პერიოდში;
15. ფირმის ქცევა კონკურენტულ ბაზარზე გრძელვადიან პერიოდში;
16. კონკურენტული ფირმის მიწოდება მოკლე და გრძელვადიანი პერიოდებისათვის;
17. მოგების მაქსიმიზაცია მონოპოლიის პირობებში;
18. სახელმწიფო პოლიტიკა მონოპოლიებთან მიმართებაში;
19. ოლიგოპოლიური ბაზარი. ფირმების ქცევა ოლიგოპოლიურ ბაზარზე;

20. მონოპოლისტური კონკურენცია;
21. შრომაზე მოთხოვნა და შრომის მიწოდება. შრომის ბაზრის წონასწორობა;
22. მომხმარებლის საბიუჯეტო შეზღუდვა. მომხმარებლის უპირატესობები. განურჩევლობის მრუდები;
23. მომხმარებლის ოპტიმალური არჩევანი. შემოსავლებისა და ფასების ცვლილების გავლენა მომხმარებლის არჩევანზე;
24. მთლიანი შიდა პროდუქტის და მთლიანი ეროვნული შემოსავლის (პროდუქტის) გამოთვლა;
25. რეალური და ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი; მშპ-ს დეფლატორი; სამომხმარებლო ფასების ინდექსი;
26. მწარმოებლურობა, მისი როლი და დეტერმინანტები. საწარმოო ფუნქცია;
27. ეკონომიკური ზრდა და სახელმწიფო პოლიტიკა;
28. ფინანსური ბაზრები და ფინანსური შუამავლები;
29. დანახოვები და ინვესტიციები;
30. სასესხო კაპიტალის ბაზარი;
31. უმუშევრობა, უმუშევრობის ბუნებრივი დონე;
32. ფულის არსი, ფუნქციები, სახეები, აგრეგატები;
33. საბანკო სისტემა და ფულის მიწოდება. ფულადი მულტიპლიკატორი;
34. ფულის მიწოდება, ფულზე მოთხოვნა და მონეტარული წონასწორობა. მონეტარული პოლიტიკის შედეგები;
35. ინფლაცია, ინფლაციის დანახარჯები. სამთავრობო პოლიტიკა მასთან მიმართებაში;
36. საქონლისა და კაპიტალის საერთაშორისო ნაკადები;
37. ფასები საერთაშორისო გარიგებებში: ნომინალური და რეალური სავალუტო კურსები. მსყიდველობითი უნარის პარიტეტი;
38. ერთობლივი მოთხოვნის მრუდი;
39. ერთობლივი მიწოდების მრუდი;
40. მოკლე და გრძელვადიანი წონასწორობა ერთობლივი მოთხოვნისა და ერთობლივი მიწოდების მოდელში;
41. მონეტარული პოლიტიკის ზემოქმედება ერთობლივ მოთხოვნაზე;
42. ფისკალური პოლიტიკის ზემოქმედება ერთობლივ მოთხოვნაზე;
43. მოკლევადიანი პერიოდის ალტერნატივა ინფლაციასა და უმუშევრობას შორის. ფილიპსის მრუდი.

ლიტერატურა

1. მენქიუ ე. ეკონომიკის პრინციპები. თბილისი, დიოგენე, 2000;
2. სამუელსონი პ., ნორდჰაუსი ვ. ეკონომიკა (ოთხ წიგნად). თარგმანი რუსულიდან. თბილისი, 2000;
3. ხარაიშვილი ე. და სხვები. მიკროეკონომიკა. ლექციების კურსი. თბილისი, უნივერსალი, 2007;
4. Dornbush R. and S. Fisher., Macroeconomics. 6th edition. New York, Mc-Graw-Hill Book Company, 1994. (რუსული თარგმანი: Р.Дорнбуш, С.Фишер, Макроэкономика. Изд-во Московского университета, 1997).
5. Mankiw, N.G., Macroeconomics. Worth, 1999, fourth edition. (რუსული თარგმანი Н.Г.Мэнкью, Макроэкономика. Изд-во Московского университета, 1994).